

ÚSTECKÝ KRAJ

INFORMACE ÚSTECKÉHO KRAJE A KRAJSKÉHO ÚŘADU

říjen 2005

vychází měsíčně

ročník 4

Milí čtenáři,

ve svém oblíbeném deníku jste na listovali úvodní stránku pravidelného měsíčníku Ústecký kraj. I když toto vydání za vámi přichází, díky státnímu svátku připadajícímu na příští pátek o týden dříve, přesto jsou pro vás na šesti novinových listech opět připraveny informace, články, rozhovory nebo fotografie odrážející dění v Ústeckém kraji v uplynulých týdnech. Úvodní stranu nepřehlédnutelně otevírá jedno z nejzávažnějších témat, s nímž se krajská samospráva potýká. V minulém vydání jsem se zmiňoval o našem zdravotnictví jako o na smrt nemocném pacientovi a vývoj v posledních týdnech mi, a podotýkám že bohužel, dal za pravdu. Chronická choroba si vyžádala další oběť, v čele resortu Jiří Paroubek nařídil další střídání a krajské zastupitele čeká rozhodování, jestli se Ústecký kraj bude ústavní cestou domáhat zaručeného práva kraje na samosprávu a ohradí se proti omezování svých vlastnických práv. Mám pochopitelně na mysli poslaneckou sněmovnou zastavenou transformaci krajem zřizovaných nemocnic z příspěvkových organizací na obchodní společnosti. Svůj názor problematice mají pochopitelně i krajszí zastupitelé a nabízejí ho hned na druhé straně. Mimochodem, se zastupiteli si můžete přijít pohovořit osobně, zastihnete je v průběhu 8.schůze krajského zastupitelstva ve středu 26. října, svolané opět do velkého zasedacího sálu sídla Ústeckého kraje.

Vaši pozornosti by ale neměla ujít ani další témata. Zajímá vás jak dobře umí hospodařit obecní zastupitelstva? To zjišťoval krajský odbor kontroly a s výsledky jeho práce se můžete seznámit na třetí straně. Pro některé starosty to ale zřejmě nebude ten pravý článek k ranní kávě. A jak je na tom s hospodařením Ústecký kraj? Rekapitulaci prvního pololetí krajských příjmů a výdajů nabízí můj náměstek Petr Fiala, krajský ekonom, který mimo jiné konstatuje, že stát nám posílá peníze na naše účty pomaleji než by měl.

Co může kraj očekávat od evropských strukturálních fondů a proč musí mít připraveny peníze na evropské projekty? To se dozvíte od vedoucího krajského odboru evropských projektů Rudolfa Vyčichly na třetí straně. A když už jsme u tématu Evropa, seznamte se s BROÚKem, konkrétním projektem Ústeckého kraje, určeným obcím a organizacím v našem regionu a přijměte, byť ex post, pozvání do belgického Bruselu, kde se Ústecký kraj představil v polovině měsíce v rámci prestižní akce OPEN DAYS. Jednou z podzimních novinek krajského měsíčníku je tématicky zaměřená pátá strana. Minulý měsíc jsme nabídli hlubokou sondu do krajského školství, tématem aktuálního vydání je kultura a památková péče. Kde jinde byste se například dozvěděli, že na území našeho regionu stojí přibližně 6500 nemovitých kulturních památek? A ještě jedno téma by nemělo ujít vaši pozornost; rozhovor s mým zástupcem Radkem Vonkou na šesté straně. Mohou územní ekologické limity vytyčené vládou v roce 1991 ochránit obce ležící na 3 miliardách nevytěženého uhlí v severočeské hnědouhelné pánvi? To je jen jedna z mnoha otázek, na níž kolega Vonka nabízí odpověď.

Prožítí příjemných chvilék s Ústeckým krajem přeje

hejtman Jiří Šulc

Transformace krajských nemocnic k ústavnímu soudu?

Problémy, které počátkem října vyústily ve stávkou praktických lékařů a ambulantních specialistů a dokonce vedly k odvolání ministryně zdravotnictví Milady Emmerové se dotýkají i nemocnic zřizovaných Ústeckým krajem. Také ony se potýkají s dlouhými lhůtami, v nichž jim zdravotní pojišťovny proplácejí úhrady za péči o pacienty. „Naším nemocnicím dluží zdravotní pojišťovny přibližně 437,2 milionů korun, z toho po splatnosti je 149,4 milionů korun. S placením jsou pozadu o 5 až 8 týdnů, což ničí nejen naše nemocnice, ale i jejich dodavatele léků a zdravotnického materiálu,“ podotýká hejtman Jiří Šulc.

Podle ředitelů nemocnic je vedle zpožděných plateb dalším z hlavních důvodů tíživé situace v českém zdravotnictví to, že zatímco náklady na provoz rostou, příjmy nemocnic, které jsou v majetku obcí a krajů, se už několik let nezměnily. „Naše nemocnice poskytují zdravotní péči na špičkové úrovni. Disponují dobrým vybavením i výbornými lékaři. Problém je, že zatímco jejich výdaje například za topleň, energie nebo léky rostou, jejich příjmy se už několik let nezvyšují. Musí proto hledat úspory kde se dá. Přitom všem je jasné, že šetřit a omezovat výdaje není možné donekonečna,“ připomíná radní Ústeckého kraje Vladimír Záhorský.

Letos v září situaci krajským nemocnicím ještě více zkomplikovalo rozhodnutí vlády o zvýšení tarifních platů pracovníků ve zdravotnictví. Tarify díky němu vzrostly o 7 procent. Pro nemocnice to znamená, že budou muset do konce roku najít ve svých již tak napjatých rozpočtech přibližně 180 milionů korun. „Rozhodnutí vlády našim zařízením opět o něco zkomplikovalo život. Vláda se rozhodla rozdávat z cizího a bylo jí naprosto jedno kde nemocnice vezmou peníze na zaplacení jejich slibů. Oslovil jsem proto premiéra a požádal ho o dotaci na dofinancování nákladů na zvýšené mzdy,“ řekl hejtman Jiří Šulc. „Nespokojil jsem se s tím, že mou první žádost odmítl. Jsem přesvědčen,

Mezi zdravotnická zařízení zřizovaná Ústeckým krajem patří také Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem

že když vláda zvedla od září v našich nemocnicích platové tarify, měla by to také zaplatit. Premiér mi na můj druhý dopis nedávno odpověděl, že nevidí důvod proč by měl své stanovisko měnit a dotaci kraji neposkytne. Prý musí brát zřetel na stav rezerv státního rozpočtu. To, že naše nemocnice žene svým neodpovědným rozhodnutím do ztráty a nutí je hledat úspory na úkor našich pacientů ho však nezajímá,“ poznamenal Jiří Šulc.

Tento postoj vlády byl jedním z důvodů, proč zastupitelé v červnu letošního roku rozhodli o transformaci pěti krajských nemocnic na akciové společnosti. Drtivou většinou se shodli na tom, že je to pravděpodobně jediná reálná možnost, jak v současné době stabilizovat situaci v krajském zdravotnictví. „K tomuto řešení jsme byli dotlačeni, když poslanci nebyli schopni přijmout zákon umožňující dát nemocnicím jinou právní formu, takovou, která by jim umožnila lépe a efektivněji fungovat,“ uvedl náměstek hej-

mana Petr Fiala. Zamýšlený přechod nemocnic na formu akciových společností by neměl žádný vliv na poskytování zdravotní péče a pacienti by přechod nijak nepocítili. Jestliže by nemocnice fungovaly jako akciové společnosti, úhrady zdravotní péče by nadále prováděly zdravotní pojišťovny. Význam změny spočívá především v efektivitě řízení a hospodaření. „Forma akciových společností má pro nemocnice velkou přednost v tom, že přenáší podstatně vyšší odpovědnost na vedoucí orgány těchto organizací. Změna právní formy také pomáhá řešit situaci, kdy stát může bez jakékoliv vazby na tato zařízení administrativním způsobem zvyšovat náklady jako tomu bylo právě v případě zvyšování tarifních platů,“ dodává Petr Fiala.

Záměr zastupitelů Ústeckého kraje však zmařili parlamentní poslanci, kteří i přes veto prezidenta Václava Klause prosadili novelu zákona o ochraně veřejného zdraví a o změně některých zákonů (č. 392/2005 Sb.), který transformaci nemocnic na

akciové společnosti znemožnil. „Zákaz převodu zdravotnických zařízení do formy obchodních společností je krokem zpátky ve vývoji zdravotnictví. Jsem přesvědčen, že novela hrubě zasahuje do ústavních práv krajů, protože porušuje hned několik ustanovení Ústavy ČR. Dotčeno je mimo jiné právo na samosprávu a porušuje také vlastnická práva kraje,“ říká hejtman Jiří Šulc. „Kraj se tak dostal do nerovnoprávného postavení se státem. Zatímco ten zakládá a provozuje akciové společnosti, jako jsou České dráhy, ČEZ či ČEPRO, které slouží občanům, tak kraje podobné společnosti založit a provozovat nesmí,“ dodává. O tom, zda kraje mohou převádět své nemocnice na akciové společnosti tedy bude pravděpodobně rozhodovat Ústavní soud. Představitelé Ústeckého kraje v současné době zvažují, zda kraj podá podnět k podání ústavní stížnosti, s požadavkem na zrušení dotčených ustanovení zákona o ochraně veřejného zdraví.

Zamyšlení

Stavebním investicím se v letošním roce daří

„**K**aždý z nás vnímá průběh roku z pohledu svých zájmů, zálib a pochopitelně i profese. I když se možná téměř všichni shodneme na prosluněných prázdninových měsících jako na nejvhodnějším čase pro letní dovolenou, ne každý si ji může užívat tak jak by si přál. A když ještě přidáme, že v průběhu letošního léta, až na rekordní výjimky kdy padal jeden teplotní rekord za druhým, panovalo spíše chladnější počasí, tak jako krajský radní odpovědný za investice musím konstatovat, že zaměstnanci stavebních profesí si svou dovolenou nejspíš vyberou až v čase vánočním. V našem kraji totiž bylo zahájeno nebyvale mnoho investičních akcí, na něž byla z letošního rozpočtu vyčleněna úctyhodných 1,516 miliardy korun. I když byla stavební sezóna zahájena možná o několik dnů později než je obvyklé, právě chladnější průběh léta a pochopitelně i pochopení kolegů zastupitelů pro nutnost investovat do majetku Ústeckého kraje způsobila, že stovky míst v našem kraji se proměnila v pilná mraveniště hemžící se stavebním ruchem. Motoristé si i tento rok hned od jara měli důvod stěžovat na časté uzavírky nebo objízdky na silnicích. Zde ale o investicích nehovoříme, Ústecký kraj pouze zahájil opravy svých silnic za velmi celkem 177 milionů korun. I do silničních staveb se investovalo, z vět-

ších akcí mohu uvést například zahájení oprav několika mostů na silnicích II. třídy nebo silničních úseků na severu Děčínského okresu. Zde bych velmi rád připomněl, že Ústecký kraj v tomto roce získal ocenění investora za Dopravní stavbu roku 2005 na stavebním veletrhu FOR ARCH, již je naše zatím dosud největší investice – estakáda nad řekou Bílinu u jejího vtoku do řeky Labe v krajském městě. Ovšem daleko vyšší částky než do silnic směřovaly z krajského rozpočtu do stavebních akcí v resortech zdravotnictví a školství; na každý z nich připadla více než jedna pětinová objemu kapitálových výdajů do investic. Díky těmto prostředkům se do nového objektu například přestěhoval personál oblastního střediska Zdravotní záchranné služby v Mostě a začalo budování podobného areálu pro lékařské záchranáře v Litoměřicích. Také mnohé střední školy a učiliště jejichž zřizovatelem je Ústecký kraj, se mohou díky investičním prostředkům těšit z rekonstruovaných jídelen, kuchyní nebo učeben. Značný objem investičních prostředků ovšem směřuje nejen do vlastních staveb ale je nutné k nim připočítat nákupy nové techniky, od nových sanitek, moderního vybavení kuchyní ve školách nebo ústavech sociální péče přes nákupy hypermoderní lékařské techniky po vybavení dílen odborných uč-

lišť. Jinými slovy, Ústecký kraj je dobrý hospodář a v pátém roce od svého vzniku už svou existenci před veřejností obhajovat nemusí. Posílení jeho hospodářských kompetencí po změně zákona o rozpočtovém určení daní, které citelně posílilo jeho pravomoci umožňující mu svobodnější nakládání s penězi daňových poplatníků ukazuje, že potřebám

regionu rozumí lépe, než úředníci centrálních ministerstev.

René Budjač
(ODS)
člen Rady
Ústeckého kraje

Z jednání rady

☞ Krajští radní odsouhlasili další navýšení finančních prostředků určených na opravy silnic II. a III. třídy v našem kraji. Na nově schválené opravy bude vynaloženo přes 37 milionů korun a celkové náklady na opravy komunikací v okresech Ústeckého kraje přesáhnou 177 milionů korun. Navýšení těchto finančních prostředků může Ústecký kraj realizovat díky ušetřeným finančním prostředkům.

☞ Roudnici nad Labem a Velkým Žernosekám odsouhlasili radní kraje dotaci na

populární akce – vinobraní. Každé město získalo 50 tisíc korun.

☞ Rada Ústeckého kraje vzala na vědomí zadání poptávky na dodávku „Komplexní studie protipovodňové ochrany Ústeckého kraje“ pro potřeby stanovení priorit protipovodňových opatření v regionu. Koncepte bude sloužit jako podklad pro rozhodování Ústeckého kraje a Krajského úřadu Ústeckého kraje při sestavování a schvalování Programů opatření na ochranu před povodněmi.

Informační servis

Zájem o stipendia mezi vysokoškoláky stoupá

Zájem o krajské stipendium v letošním roce předčil očekávání. O dvacetitisícovou podporu při studiu vysoké školy se k 1. říjnu 2005 termínu přihlásilo 117 nových vysokoškoláků, kteří Krajskému úřadu Ústeckého kraje adresovali svoji žádost poprvé. Ozývají se ale i studenti, kteří již s krajem mají smlouvu o stipendiu uzavřenou z minulého roku. Těch se k 1. říjnu 2005 přihlásilo 28, ovšem tento údaj není konečný, jejich žádosti Krajský úřad Ústeckého kraje přijímá do 1. listopadu 2005. Tito žadatelé mají, oproti nováčkům z letošního roku, jednu nespornou výhodu. Smlouva s nimi prodloužena, pokud opět vyhoví všem podmínkám pro udělení stipendia. Ohlédneme-li se za teprve rok sta-

rou novinkou, vloni využilo možnosti podat si žádost o krajské stipendium pouze 69 studentů. Ne všichni ale splnili vyhlášené podmínky a dvacetitisícovou podporu od Ústeckého kraje nakonec dostalo 61 z nich. Pokud všichni svá stipendia z loňského roku obhájí, nových žadatelů bude moci být maximálně 89. Jak tedy budou studenti vybíráni? Protože počty nových zájemců o stipendium překračují možnosti stipendijního programu, přijde na řadu, v souladu se schválenými podmínkami, losování žádostí v uzavřených obálkách. V akademickém roce 2005/2006 je pro celkem 150 stipendistů, loňských i letošních, z krajského rozpočtu vyčleněno 3 miliony korun.

Zastupitelstvo jedná veřejně

Zajímají vás věci týkající se krajské samosprávy? Pokud ano, máte možnost se dozvědět horké novinky z této oblasti přímo u zdroje. Veřejnou tribunou, kde jsou tyto věci diskutovány se pravidelně stává velký sál krajského úřadu, kde se scházejí krajští zastupitelé, aby diskutovali o problémech, které náš region trápí. Přijďte si poslechnout co navrhnou vylepšit, kam

si myslí, že je potřeba nejvíce investovat, zkrátka čím vším aktuálně i v brzké budoucnosti budeme žít.

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje je veřejné, přijít může každý a v souladu s jednacím řádem může také se svými názory veřejně vystoupit. Nejbližší schůze krajského zastupitelstva se uskuteční 26. října od 10 hodin.

Kraj do svého majetku investuje více než loni

Jednou z mnoha povinností krajské samosprávy je péče o svěřený majetek. A nejedná se o pouhou údržbu budov, pozemků nebo silnic, řádný hospodář svěřený majetek zvelebují investicemi. A to pochopitelně činí i Ústecký kraj, který v porovnání s loňským rokem vyčlenil z krajského rozpočtu na investice dvojnásobnou částku, ve výši 1,516 miliardy korun. „Navýšení této částky z loňských 719 milionů korun na více než dvojnásobek nám umožnila zejména novela zákona o rozpočtovém určení daní z počátku tohoto roku,“ vysvětluje člen Rady Ústeckého kraje René Budjač, odpovědný za investice.

Zatímco v roce 2004 oddělení investic a údržby majetku kraje připravovalo celkem 181 akcí na nemovitém majetku a v souladu s uzavřenými smlouvami dokončilo a předalo uživatelům 135 investičních akcí v celkovém objemu 558 milionů korun, za letošní rok bude toto číslo mnohem vyšší. „V plánu letošního roku je evidováno celkem 255 položek kapitálových a běžných výdajů, mezi nimi převládá 171 akcí stavebního charakteru zajišťovaných a řízených krajským investičním odborem. U desítek akcí ale byla jejich realizace zahájena v třetím kvartále tohoto roku. Zdržení přinesly mnohé úpravy legislativy, časově náročná byla zejména aplika-

ce administrativních úkonů zákona o veřejných zakázkách, díky nimž byla příprava stavebních akcí mnohem náročnější,“ vysvětluje René Budjač.

Nejvýznamnější objemy krajských investic směřují do školství, zdravotnictví, regionálního rozvoje a do oblasti silničního hospodářství, pro tyto oblasti je v tomto roce celkem určeno 1,1 miliardy korun. Mezi mnohé z těch, které byly v tomto roce dokončeny lze uvést například dokončení první etapy rekonstrukce Gymnázia Jateční v Ústí nad Labem (36 milionů korun), rekonstrukce v objektu Speciální školy Most (18 milionů korun), přístavba a rekonstrukce kuchyně a jídelny Odborného učiliště a Praktické školy Jirkov (30 milionů korun) anebo dokončení výstavby nového pracoviště Zdravotnické záchranné služby Most (29 milionů korun). „Za každou dokončenou akci jsme pochopitelně nesmírně rádi, ale pro tyto měsíce spíše platí, že opravdu hodně stavíme. Jednak pokračují rozsáhlé a náročné akce, jakými jsou například investice ve strategické průmyslové zóně Triangle nebo projektová příprava přivaděče Prosmyky, a také je v tomto období mnoho zahajovaných akcí. K 30. září letošního roku jsme z 1,5 miliardy korun utratili 605,9 milionů korun,“ přiblížil některé z investičních akcí krajský radní René Budjač.

Detailní prohlídku Dětské kliniky Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, včetně jejich vysoce specializovaných pracovišť, mezi něž patří i Jednotka intenzivní péče absolvovali v doprovodu primáře kliniky Jaroslava Škvora náměstek hejtmána Petr Fiala, člen krajské rady Vladimír Záhorský a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Petr Severa. „Masarykova nemocnice má na Dětské klinice celou řadu odborníků i dalšího vyškoleného personálu. Poskytuje resuscitační, intenzivní a standardní diagnostickou a léčebnou péči pro novorozence, děti a dorost. Dětská klinika kromě jiného hospitalizuje i pacienty se závažnými polytraumatickými stavy v rámci dětského traumacentra pro celé severní Čechy a fungují zde také některá další specializovaná pracoviště. Kupříkladu dětské diabetologické centrum, centrum pro léčbu růstovým hormonem nebo dětské hematologické centrum, zabývající se především léčbou dětských pacientů s různými formami leukémie a dalšími závažnými onemocněními krevního systému,“ konstatoval hrdě náměstek hejtmána Petr Fiala.

Můj názor

Zákon kraji přípravu transformace nemocnic nezakazuje

Jedním z nejdůležitějších bodů 8. schůze Zastupitelstva Ústeckého kraje 26. října 2005 bude projednání dopadů přijetí novely zákona o ochraně veřejného zdraví. Ta vstoupila v platnost 27. září tohoto roku a poslancům českého parlamentu se jejím prostřednictvím podařilo v Ústeckém kraji přerušit transformaci krajem zřizovaných krajských nemocnic na obchodní společnosti.

vlády Jiří Paroubek, když provedl výměnu v čele ministerstva zdravotnictví.

Jana Ryšánková (ČSSD) členka Zastupitelstva Ústeckého kraje

Kraje nepochybně převzaly s kompetencemi ve zdravotnictví a sociálních službách řadu problémů, které není lehké řešit. Jako ekonom musím souhlasit s názorem, že nemocnice jako příspěvkové organizace jsou do jisté míry, především díky zbytečně složitým pravidlům pro hospodaření znemožňujícím flexibilní poskytování veřejných služeb, poněkud přežitou formou. Jsou to i nevyrovnané daňové podmínky u různých právních forem společností, problematika navyšování tarifních platů zaměstnanců příspěvkových organizací bez odpovídající dotace krajům na provoz a jiné záležitosti. Skutečností zůstává, že náklady zdravotnických zařízení tvoří podstatnou část rozpočtu kraje, ne všechna zařízení hospodaří s vyrovnaným rozpočtem a je na zřizovateli, aby dle zákona vzniklou hospodářskou ztrátu vyrovnal. Při hledání optimální právní formy je však otázka, má-li být základní síť nemocnic převedena na subjekty obchodního práva, když cílem není tvorba zisku, ale léčeni a ochrana zdraví obyvatel. Transformace zdravotnických zařízení na obchodní společnosti totiž současně nezvedne příjmy těchto zařízení, proto se domnívám, že diskutovaný návrh nepřináší očekávaný efekt a odvádí spíše pozornost od skutečných problémů.

Po transformaci již kraj nebude nucen vyrovnávat ztrátu nemocnic z vlastního rozpočtu, akciová společnost s cílem zlepšit hospodářský výsledek bude nucena přijímat manažerská rozhodnutí v oblasti úspor, zejména snižováním nákladů. Z fixních nákladů jako jsou energie a ostatní náklady na provoz se dá obtížně uspořít, u variabilních nákladů kromě nákladů na léky pak zbývají mzdy zaměstnanců, které jsou v obchodních společnostech smluvní. Pak jsou logicky na místě obavy, že snaha dosáhnout alespoň vyrovnaného hospodaření může být na úkor snižování nákladů na zaměstnance či na úkor rozsahu či kvality poskytované péče. také bych ráda připomněla, že při změně hospodářsko-právní formy se nemocnice vymaní z působnosti řady právních předpisů, upravujících činnosti ve veřejném zdravotnictví, včetně pravidel pro zadávání veřejných zakázek či veřejných výběrových řízení. Převod nemoc na obchodní společnosti ve 100 % vlastnictví kraje není privatizací. Zastupitelstvo může podle připravované změny založit společnost, v nichž bude kraj jako jediný akcionář, bez veřejné nabídky akcií, tj. akcemi vydanými na jméno. Obchodní společnost se ovšem dle zákona řídí předpisy dle obchodního práva a krajská samospráva zastupující občany bude mít v takovém případě ome-

zenou možnost přímo ovlivňovat nejdůležitější zdravotnická zařízení v kraji, maximálně prostřednictvím několika svých zástupců v dozorčích orgánech. Z těchto důvodů osobně dávám přednost návrhu transformace nemoc na veřejná nezisková zařízení, která tvoří podstatnou část zdravotnických zařízení v zemích EU. Poslanci sice poslední novelou zákona znemožnili převod nemocnic na obchodní společnosti, na druhé straně, a tím mířím i do řad poslanců ČSSD, nedali krajům k dispozici dosud jiný, alternativní návrh, jelikož zákon o veřejných neziskových zařízeních nebyl dosud ve sněmovně schválen. Krajům tato situace znemožňuje pohnout se z místa a nelze se tedy divit tomu, že se hejtmani často snaží řešit situaci v rámci platné legislativy po svém.

Jitka Hanousková (KSČM) členka Zastupitelstva Ústeckého kraje

Když kraje k 1. lednu 2003 převzaly okresní nemocnice, proběhlo to bez ujasnění právního rámce, který by vytvořil jasná pravidla pro racionální výkon zřizovatelské funkce. Forma příspěvkových organizací, především díky neodepisování majetku, kraji jako zřizovateli zodpovědnému za jejich závazky činí obtíže. Je proto zcela evidentní, že se hledaly i další cesty. Vznikly tři základní modely – ponechat nemocnice jako příspěvkové organizace kraje, vytvořit speciální zákon pro neziskové veřejnoprávní korporace či převést nemocnice na obchodní společnosti především formou akciovky. Je pravda, že obchodní společnosti rozšiřují možnosti ekonomického managementu. Je tu však obava, aby větší autonomie rozhodování u obchodních společností neotevřela cestu k tunelování a krachu nemocnic. Přechem na akciovky přináší i nejistotu v oblasti odměňování. V obchodních společnostech neplatí tarifní platové tabulky a tak vedení má manažerské smlouvy a zaměstnancům nikdo negarantuje zachování stávajících mezd. Je zde i nebezpečí, že se budou soukromé nemocnice orientovat především na rozvoj lukrativních oborů a že se budou snažit spojit na nepravých místech, především na počtu kvalifikovaného personálu. Zastupitelstvo Ústeckého kraje hlasy ODS v červnu přechod na akciové společnosti schválilo. Mezitím prošel v parlamentu zákon, pozastavující přechod příspěvkových organizací na akciovky. Pan hejtman v médiích prohlásil, že „s překlopením“ nemocnic na akciovky počká, až Ústavní soud zruší toto nesmyslné opatření. Já osobně jsem přesvědčena o tom, že veřejný systém zdravotní péče má své opodstatnění, umožňuje daleko lépe ovlivňovat kvalitu zdravotnických služeb a vhodně optimalizovat využití finančních zdrojů. Ale na to jakým směrem se budou ubírat nemocnice v našem kraji si zřejmě ještě chvíli počkáme.

Ptali jste se nás

Školské rady budou novým pomocníkem

Nejpozději od ledna 2006 musí bez výjimky fungovat na každé základní, střední a vyšší škole v České republice takzvané školské rady. Jejich existenci podpořil školský zákon a zrodu se musí ujmout každý zřizovatel. Důležitost školských rad je umocněna mnoha pravomocemi. U školských zařízení zřizovaných Ústeckým krajem se to týká škol středních a vyšších a několika základních, které patří svým charakterem ke speciálním.

„Jde o důležitý orgán, v němž mají vždy třetinové zastoupení zástupci zřizovatele, žáci, případně jejich zákonní zástupci a také pedagogové zmíněné školy. Školské rady by se měly stát prodlouženou rukou vedení školy a naopak ředitel by v nich měly víceméně spatřovat pomocníka, kterého doposud ve své práci postrádali. Členové rad by neměli být postrachem, ale kolegiál-

ním spolupracovníkem, který má svoji vážnost a autoritu, říká zástupce odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Ústeckého kraje Ludislava Poupalová. Věř, že to tak na školách také tak cítí a chápe. V některých médiích se sice ozvaly už názory, že školské rady nemají žádný význam.

„Předpokládám, že jsou to pouze výjimky. Každá nová věc naráží nejprve na odpor, ať to vezmete v jakémkoliv oboru lidského konání. Rady budou mít i značné pravomoci. Budou mít přehled o veškerém financování, budou se vyjadřovat k návrhům vzdělávacích programů a jejich uvádění do praxe. K další široké škále kompetencí patří kupříkladu práce na koncepčních záměrech, projednávání inspekčních zpráv, které jim předloží pracovníci České školní inspekce, mohou se vyjadřo-

vat i k takovým otázkám jako je školní řád, k návrhům vzdělávacích programů či pravidlům hodnocení výsledků vzdělávání. Práce členů školských rad bude rozmanitá a to, že v ní mohou být, kromě zástupců zřizovatele také rodiče nebo dokonce žáci, je velký posun a výraz demokracie v pravém slova smyslu. Do 127 příspěvkových organizací z resortu školství bude celkem za zřizovatele do rad jmenovacím dekretem delegováno 220 zástupců; ti všichni by je měli převzít do konce letošního roku. Ostatní členové rad jsou voleni školami, ty k tomu mají k dispozici také patřičné volební řády,“ říká Ladislava Poupalová a dodala, že volební období je tříleté. Schůze školních rad se mají podle zákona konat minimálně dvakrát do roka. Všichni členové budou svoji práci vykonávat zdarma.

Informace pro obce

Dvě miliardy z Evropy budou v kraji vidět

Evropské strukturální fondy a jejich význam pro další rozvoj Ústeckého kraje – toto téma je v poslední době velmi často skloňováno nejen krajskými představiteli, ale i v médiích, zástupci obcí nebo podnikatelé. Většinou úkolů, které souvisejí s evropskými penězi, se na krajském úřadu Ústeckého kraje zabývá odbor evropských projektů, vedený Mgr. Rudolfem Vyčichlou. Právě s ním jsme si o evropských finančních zdrojích a jejich významu pro Ústecký kraj povídali.

Rudolf Vyčichla,
vedoucí odboru
evropských projektů
krajského úřadu

Dnes se hodně mluví o tom, že kraj může získat peníze z evropských fondů, proč by vlastně unie měla Ústeckému kraji nějaké dávat?

Musíme začít trochu zešířovat. Ústecký kraj dnes doplácí na to, že jeho hospodářství se v minulosti orientovalo velmi úzce

na těžbu uhlí a stálo na několika velkých podnicích. Ve chvíli, kdy tyto podniky musely omezit výrobu a zároveň došlo k útlumu těžby, přišly v regionu o práci tisíce lidí. V kraji prudce vzrostla nezaměstnanost a jeho ekonomický rozvoj se zastavil. Regiony s podobnými problémy jsou označovány jako strukturálně postižené a náš kraj je takto označen spolu s krajem Moravskoslezským. Regionální politika Evropské unie je

v současné době orientována právě na pomoc takovým oblastem. Více než třetina rozpočtu Evropské unie je věnována na snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů a nerovností v životní úrovni občanů.

Jakým způsobem může Ústecký kraj evropské peníze získat?

Stejně jako všichni zájemci o ně musí vypracovat konkrétní projekty a s nimi se přihlásit do některého z strukturálních fondů. Ty jsou tématicky zaměřené, podle toho zda podporují například rozvoj cestovního ruchu, podnikatelský sektor nebo sociální oblast. Musím ale připomenout, že náš kraj už evropské peníze získal. Vypracoval například program Budoucí rozvoj Ústeckého kraje, který má sloužit právě k zvýšení informovanosti o dotacích Evropské unie. Vedle toho Ústecký kraj pro obce, podnikatele, a další možné příjemce žádostí zpracovává a vyhlašuje Grantová schémata, díky nimž budou v regionu realizovány do konce příštího roku projekty v hodnotě 2 miliard korun. Kromě toho byla s žádostmi o dotace z fondů EU úspěšná řada subjektů z našeho regionu, ať už z řad krajských příspěvkových organizací, obcí nebo podnikatelských subjektů.

Mohlo by se zdát, že přivést peníze z evropských fondů pro Ústecký kraj není těžké.

Opak je bohužel pravdou, proces přidělování evropských dotací je poměrně složitý, podmínky jež musí projekty splňovat jsou přísné. Navíc regionů, které mohou z fondů čerpat je mnoho a konkurence je poměrně tvrdá. Velmi záleží na tom, jak dobře jsou

předkládané projekty připraveny. Právě proto kraj nerůznějšími způsoby podporuje vznik kvalitních projektů a snaží se zvýšit absorpční kapacitu regionu, tedy vytvořit podmínky pro to, aby do kraje přišlo co nejvíc peněz z uniijních fondů. Navíc na to, abychom mohli dosáhnout na evropské zdroje musíme nějaké peníze mít.

Kraj potřebuje peníze na to, aby získal dotace? To nezní úplně srozumitelné.

Jde o takzvané spolufinancování, prakticky každý žadatel, který se svým projektem uchází o evropské dotace, musí mít dost peněz na to, aby celý projekt zaplatil sám. Peníze od unie dostane až po té, co ho dokončí. Navíc nedostane celou částku, ale pouze její část, zbylé prostředky tvoří jeho vlastní vklad do projektu. Jejich výše se liší podle toho o jaký projekt jde. Právě zajištění dostatku peněz na financování projektů, u nichž bychom měli o evropské peníze zájem, vytýčili představitelé kraje jako jednu z hlavních priorit. Z krajského rozpočtu je pro finanční spoluúčast kraje v těchto projektech vyčleněno přes dvě stě milionů korun.

Zdá se, že získat peníze od unie může být docela náročné, má vůbec smysl o to usilovat.

Zcela jistě. I když celý proces je náročný a mnohdy i zdoluhavý, v konečném důsledku mohou být peníze z evropských fondů pro obnovu a rozvoj Ústeckého kraje rozhodující. Dotace v objemu mnoha miliard korun, které by mohly do našeho regionu přitéct v budoucích letech koneckonců ani jinde získat nemůžeme.

Symbolickým poklepáním na základy nové budovy v sousedství lázeňského domu Evženie v Klášterci nad Ohří byla oficiálně odstartována realizace jednoho z největších evropských projektů v Ústeckém kraji, čerpajícího dotace z Evropské unie ze Společného regionálního operačního programu. Na základy nové budovy lázní symbolicky poklepali vedle hejtmana Jiřího Šulce starosta Klášterce n. O. Jan Houška, člen městské rady Zdeněk Šroubek a generální ředitel SMP CZ a.s. Miroslav Doksanský

Malé obce se často potýkají se složitou administrativou

V plném proudu jsou již kontroly hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí Ústeckého kraje za rok 2005, ale malé ohlédnutí za těmi, které krajský úřad nedávno ukončil, neuškodí.

Mgr. Iva Johnová,
vedoucí odboru
kontroly
krajského úřadu

hospodaření krajským úřadem nebo profesionálním auditorem.

Na Krajském úřadě Ústeckého kraje zajišťuje tuto agendu odbor kontroly – oddělení přezkumu hospodaření obcí, které má včetně vedoucí oddělení třináct pracovníků. „Uvedená kapacita je bohužel nedostačující, a proto byli na období od ledna do dubna, kdy je třeba přezkumy dokončit a navštívit všechny obce, na tuto činnost přeřazeni čtyři pracovníci oddělení finanční kontroly, vypomáhali i pracovníci ekonomického odboru. Provedli jsme přezkumy v 277 obcích a 16 dobrovolných svazcích obcí. Pro zajímavost, přezkoumání hospodaření za rok 2003 bylo realizováno u 284 obcí, ovšem 10 z nich o přezkum hospodaření za rok 2004 požádalo auditora. Nově se na krajský úřad obrátily tři obce, z toho s poč-

tem obyvatel nad 5000 jedna,“ říká vedoucí odboru, Mgr. Iva Johnová.

A co přezkumy hospodaření v obcích odhalily? V našem kraji bylo nejvíce nedostatků zjištěno u nejmenších obcí do 200 obyvatel. „Příčinou jsou ve většině případů nedostatečné odborné znalosti odpovědných osob. Tyto obce často nemají uvolněné zastupitele, někdy ani pracovníky ve stálém pracovním poměru. V mnoha případech úřadují doma a zajistit splnění všech zákonných povinností je pro ně značně náročné,“ vysvětlila Iva Johnová. K některým nejčastějším nedostatkům patří nezpracování závěrečného účtu v rozsahu uloženém zákonem, nezpracování rozpočtového výhledu, nepřijetí rozpočtového provizoria v případech, kdy to zákon ukládá, absence činnosti kontrolního a finančního výboru nebo nezveřejňování povinných dokumentů.

A ještě jednu skutečnost tyto kontroly hospodaření odhalily. Na základě doručených žádostí a oznámení o zajištění přezkoumání hospodaření krajský úřad konstatoval, že větší obce a města zadávají přezkum svého hospodaření auditorům nebo auditorským společnostem, i když za tuto službu vynakládají z rozpočtu značné finanční prostředky. „Z předložených zpráv o výsledku přezkoumání neprovedených krajským úřadem lze konstatovat, že převážná část auditorů nepostupovala důsledně podle zákona č. 420/2004 Sb., zejména pokud jde o předmět a závěr přezkoumání. Posuzovala pouze účetní výkazy a jejich zpráva neobsahuje všechny zákonem dané náležitosti. Byly zjištěny i případy, kdy ve zprávě popsaná zjištění nekorespondují se závěrem z přezkoumání, který hospodaření obce hodnotí výrokem – bez nedostatků,“ uzavřela Iva Johnová.

Zadávání přezkumu hospodaření

Obce s počtem obyvatel	počet obcí	přezkum KÚÚK	%	přezkum auditorem	%
do 200	64	57	89	7	11
200-400	90	81	90	9	10
400-800	102	81	79	21	21
800-5000	74	57	77	17	23
5000-10000	7	1	14	6	86
nad 10000	17	0	0	17	100
celkem	354	277	78	77	22

Z úřední desky

Jak se obyvatelé kraje nebo firmy mohou seznámit s rozhodnutími, týkající se výstavby nových provozů, vypisovaných veřejných zakázek, termínů konání schůzí krajského zastupitelstva, výběrových řízení nebo například posuzování podnikatelských záměrů z pohledu jejich dopadu na životní prostředí? Tou nejjednodušší cestou je sledování Úřední desky. Obyvatelé krajského města se s vyvěšovanými dokumenty v klasické, papírové podobě mohou seznámit v přízemí sídla Ústeckého kraje v centru města, ovšem pro všechny jsou tyto informace dostupné na krajských internetových

stránkách na elektronické úřední desce, přístupné z titulní strany webové prezentace Ústeckého kraje (www.kr-ustecky.cz). V současné době se tedy na úřední desce Ústeckého kraje mimo jiné dozvíte například o dobrovolné dražbě komplexu hospodářsko-zemědělských objektů s pozemky mezi obcemi Chotyně a Dolní Suchá v okr. Liberec. Najdete zde také informace o výběrových řízeních na pozice pracovníků krajského úřadu nebo informace o výběrových řízeních vyhlášených v souvislosti se zajištěním odborné lékařské péče v jednotlivých regionech.

K evropským penězům pomůže zájemcům BROÚK

V Ústí nad Labem bylo otevřeno jedno z rozvojových center, která vznikají v rámci projektu Budoucí rozvoj Ústeckého kraje (BROÚK). Ústecké centrum, které vzniklo při Asociaci neziskových organizací Ústeckého kraje, bude sloužit jako informační a kontaktní středisko pro zájemce o dotace z evropských strukturálních fondů. Podobných středisek v současné době v kraji vzniká celkem devatenáct. Ústecký kraj na jejich činnost vynaloží v příštích dvou letech přibližně 15 milionů korun. Z této částky jsou hrazeny především provozní náklady center a část nákladů na mzdy. „Prostřednictvím těchto středisek bychom chtěli především zvýšit informovanost o problematice evropských dotací a rozšířit absorpční kapacitu našeho regionu. O zřízení střediska byl mezi organizacemi, které jsme oslovili, poměrně velký zájem a tak si kraj mohl vybrat s kým bude v rámci projektu spolupracovat,“ řekl během slavnostního zahájení náměstek a zástupce hejtmana Radek Vonka. Celkový rozpočet projektu BROÚK je 47 milionů korun (75 procent z této částky získal kraj z Evropské unie, zbylé prostředky jdou z rozpočtu kraje a ze státního rozpočtu).

Ústecké středisko by se mělo podle předsevody asociace neziskových organizací Jana

Přestřižení slavnostní stuhy jednoho z 19 budoucích rozvojových center, vznikajících v našem regionu v rámci projektu Budoucí rozvoj Ústeckého kraje (BROÚK) v Ústí nad Labem se ujal náměstek a zástupce hejtmana Radek Vonka

Eichlera zaměřit především na pomoc neziskovým organizacím, neodmítne však ani zájemce o informace z řad podnikatelů nebo zástupců obcí. „Chceme pomoci s přípravou projektů a žádostí co nejširšímu okruhu žadatelů. Myslím, že především pro malé neziskové organizace má vznik centra

velký význam, získají v něm zázemí a budou ho moci využít například i jako místo setkání s partnery nebo pro různá školení či semináře. Domnívám se, že Ústecký kraj zasluhuje pochvalu za to, že inicioval vznik tohoto centra a bude ho finančně podporovat,“ uvedl Jan Eichler.

Kraj podporuje výchovu mladých lidí k ekologii

Deset ze třiceti devíti podaných žádostí, které školy nebo školská zařízení adresovaly Ústeckému kraji v letošním roce a snažily se tak získat finanční podporu z Programu rozvoje ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) prošlo „hustým sítem“ hodnotitelů.

V Programu rozvoje ekologické výchovy bylo rozdělováno půl milionu korun. „Tentokrát jsme měli při hodnocení přísnější oko,“ říká krajský radní Antonín Terber, jenž má problematiku životního prostředí a zemědělství na starosti. „Mloni jsme na 11 vybraných projektů vyčerpali všechny prostředky,

tedy půl milionu korun. Letos na kontě ještě nějaké peníze zůstanou. Deset úspěšných žadatelů si rozdělí přibližně 300 tisíc korun. Ostatní jsme vyřadili, například kvůli formálnímu nedostatku v žádostech nebo proto, že jejich obsah neodpovídal předmětu podpory. Stalo se také, že ze suchého výčtu několika vět nebylo možné ani pochopit smysl projektu, jiní nesplňovali povinnou 20% finanční spoluúčast. V letošním roce jsme navíc při hodnocení přihlíželi k tomu, jestli avizované projekty mají také regionální charakter. Proto jsme jen ve třech případech vyhověli žadatelům plnou částkou.“

Uspěl například projekt Střední zahradnické školy v Děčíně Libverdě, který chce žáky seznámit se zákonitostmi života včelího společenstva, s včelařením a významem chovu včel. Vedení Speciálních škol v Rumburku zase dostalo možnost rozvíjet znalosti žáků o volně žijících druzích ptactva a jednotlivých druzích stromů a keřů ve vazbě na ochranu přírody. Krajské podpory se dočkal také společný projekt Kadaňského gymnázia zpracovávající se školou v německém Annabergu, kdy se studenti zaměří na třídění odpadu a vytvoření naučné stezky v areálu školy.

Zaměstnavatel roku 2005 pokračuje

Ještě nejméně týden mohou firmy působící v našem regionu podávat přihlášky do soutěže Zaměstnavatel s tvorbou největšího počtu pracovních míst za rok 2005; původní termín uzavěrky přihlášek byl prodloužen. Do soutěže bylo počátkem října nominováno 36 firem ve všech vyhlášených kategoriích, rozdělujících účastníky na drobné, malé, střední a velké podnikatele. K přihlášení využijte elektronický formulář, přístupný na internetových stránkách www.kr-ustecky.cz, tam se také

seznámíte s pravidly soutěže. Zatím je v nominacích nejvíce obsazenou kategorií Střední podnikatel, nejvíce přihlášených firem je v kategorii Velký podnikatel. Vítězům soutěže bude na jednom z posledních zasedání krajského zastupitelstva předána cena a na slavnostní chvíli se už nyní těší náměstek a zástupce hejtmana Radek Vonka. „Cenu představuje koule z tmavého skla, využívajícího na denním světle efektu změny barev mezi zelenou a modrou – tedy barvami krajského loga

a na vrcholku je umístěna kovová židlička. Na povrchu koule bude umístěn nápis upomínající na umístění v soutěži a velmi se mi líbí, že kovová židlička, symbolizující pracovní místo je na vrcholu koule umístěna mírně mimo svislou osu – nakloněná je trefnou metaforou obtížů, s nimiž jsou pracovní místa v regionu žizována. Součástí ceny je i dárkové balení, které zpracovalo KARKO, výrobní družstvo nevidomých se sídlem v Ústí nad Labem,“ prozradil Radek Vonka.

Ústecký kraj se představil na Open Days v Bruselu

Ústecký kraj patří mezi více než sto regionů, které se minulý týden představily v Bruselu na akci Open Days. V rámci těchto pomyslných dnů otevřených dveří se již tradičně evropské regiony prezentují formou výstav, workshopů a seminářů jako cíle turistických cest, místa pro investice v průmyslových zónách, představují svému okolí rozvojové projekty nebo probíhající projekty spolupráce se zahraničními partnery.

„Už v loňském roce se naše prezentace na bruselských Open Days těšila značnému zájmu a proto jsme se tohoto setkání zúčastnili i letos. Ústecký kraj své vlastní zastoupení v Bruselu nemá a možnost prezentovat náš region včetně navázání nových kontaktů je pro nás určitě zajímavá,“ řekl hejtman Jiří Šulc. Kromě něho se akce zúčastnili členové krajské rady Milan Franc a Antonín Terber, krajský zastupitelé Miroslav Závada, Petr Husák a Luděk Forman a ředitelka krajského úřadu Lydie Štátná.

Během bruselského setkání regionů jsou jeho jednotliví účastníci sdruženi do pracovních skupin zaměřených na konkrétní téma. Pro skupinu v níž byl zařazen Ústecký kraj byly tímto tématem inovace. „Naše prezentace byla zaměřená například na hlavní průmyslová odvětví v regionu, rozvoj vysokého školství a představili jsme také některé konkrétní projekty z oblasti podpory inovací, jako například Vědecko-technický park v Mostě. Podle toho co jsme mohli vidět, jsou problémy, které v této oblasti evropské regiony řeší, velmi podobné. Všechny usilují o to, aby získaly silné investory disponující moderní výrobní technologií. Z toho také vyplývá, že regiony si do značné míry konkurují,“ poznamenal Milan Franc.

V rámci své prezentace v Bruselu představil Ústecký kraj také svou dosavadní spolu-

Hejtman Jiří Šulc, ředitelka krajského úřadu Lydie Štátná a vedoucí odboru regionálního rozvoje Zuzana Kadlecová porovnávají prezentační materiály kraje s nabídkou ostatních regionů

práci s provincií Jižní Holandsko. Prezentaci instalovanou v prostorách sídla stálého zastoupení ČR v Bruselu, sestavenou z velkoplošných fotografií a doprovodných textů si prohlédlo několik desítek hostů. Pozvání hejtmána Ústeckého kraje přijali například poslanci Evropského parlamentu Richard Falbr, Josef Zieleniec, Zuzana Roithová a Milan Cabrnach. „Loni jsme při této příležitosti

děkovali všem, kteří nám pomohli vyrovnat se s následky ničivé povodně. Dnes už představujeme opatření, která by v budoucnu měla podobným katastrofám zabránit nebo alespoň zmírnit jejich následky. U nás jsou tato opatření zatím převážně ve stádiu příprav, ovšem Holanďané mají s ochranou území před záplavami bohaté zkušenosti, kterými se můžeme inspirovat,“ řekl Jiří Šulc.

Hejtman Jiří Šulc využil setkání s europoslanci k diskusi o tom, s čím by mohli našemu kraji pomoci

Představujeme

Žáci i učitelé se vrátili do škol vzpomínkami

V životě člověka bývají šedesáté narozeniny, a také Abrahámoviny, příležitosti k zamýšlení se sám na sebou, svým dosavadním konáním. Také v životě školy jde o důležitý mezník, zasluhující pozornost a mající patřičnou váhu. V uplynulých dnech prožívalo krajské školství hned tři narozeninové párty najednou. Slavilo se na Střední průmyslové škole strojní a dopravní v Děčíně, na Speciální škole v Rumburku, a také v teplickém gymnáziu.

Gymnazisté, profesori, absolventi i významní hosté oslavovali v minulých dnech 60. narozeniny teplického gymnázia dva dny. Všichni se na událost pečlivě připravovali a narozeninovou párty si také náležitě užívali. Škola za pomoci studentů připravila bohatý program, v němž se střídala vážná prezentace s recesí. Nemalý prostor byl vyhrazený vzpomínkám bývalých gymnazistů, z nichž vyrostly výrazné osobnosti české kultury, vědy, medicíny nebo diplomacie.

Slavnostního setkání s absolventy v teplickém Maskaronu (Krušnohorském divadle) byli přítomni také zástupci Ústeckého kraje Pavel Kouda a pracovníci odboru školství, mládeže a tělovýchovy, Štěpán Harašta a Hana Poloncarzová. Všichni se společně stali svědky zajímavých rozhovorů, které byly doplněny atraktivní videoprojekcí. Pavel Kouda přítomné také krátce pozdravil: „Nejsem sice absolventem zdejšího gymnázia, ale cítím se patriotem Ústeckého kraje. Víme o tradicích i úspěších gymnázia. Svůj

Šedesátileté výročí oslavili studenti a pedagogové gymnázia v Teplicích pestrobarevným průvodem v ulicích města

úkol zvládá perfektně a vážně. Přejí škole vše dobré, pedagogům i studentům jen to nejlepší. Dvakrát šedesát společně oslavit už nestihneme, ale určitě se tady sejdem při nějaké jiné příležitosti. Držím vám palce a přeji hodně úspěchů,“ pozdravil shromáždění současných i bývalých studentů.

Za dobu své existence Gymnázium Teplice přivedlo téměř 300 pedagogů k úspěšné maturitní zkoušce 6 737 studentů. Půl roku pracovali zaměstnanci školy na tom, aby našla všechny ty, kteří gymnázium absolvo-

vali. Lehké to nebylo, protože především většina studentek změnila své původní příjmení. Pořadatelé oslav se museli poprat i s tím, aby zjistili kdo co nyní dělá, kde působí či pracuje. Ohlasy účastníků, kteří po dva dny v lázeňském městě oslavovali 60. jubileum školy, se nesly všechny v jednom tónu. Nejen že chválili, ale všichni s dojetím přivítali především šanci pozdravit se svými spolužáky a podívat se do školy i tříd, kde strávili krásné studijní roky. Pozvánka do Teplic nezarmoutila nikoho z nich.

O prezentaci Ústeckého kraje byl na Open Days velký zájem a tak se museli i ústečtí zástupitelé u vstupu postavit do fronty

V pololetí skončilo hospodaření přebytkem

Hospodaření Ústeckého kraje bylo v prvním pololetí letošního roku přebytkové. Tímto pozitivním konstatováním skončilo jednání Rady Ústeckého kraje. Celkový úhrn příjmů činil ke 30. červnu 2005 5,2 miliardy korun, výdaje kraje k tomuto datu pak byly 5 miliard korun. Do pololetní bilance kraj zahrnul i ekonomické výsledky svých příspěvkových organizací. „Ústecký kraj přistupuje ke svému hospodaření zodpovědně a drží se schváleného rozpočtu. Rozdíl mezi příjmy a výdaji byl bezmála 200 milionů korun,“

definoval ekonomické údaje náměstek hejtmána Petr Fiala.

Skutečností, která hospodaření kraje do určité míry komplikuje, je propad v příjmech ze sdílených daní. Tyto prostředky posílá podle zákona kraji ministerstvo financí a jsou to peníze se kterými kraj při plánování svého hospodaření počítá. Ministerstvo se však v prvním pololetí letošního roku při převádění těchto prostředků opožděvalo. Kraj tak v prvním pololetí dostal celkem o 17 procent méně prostředků, než kolik měl ze sdílených daní získat podle schválených údajů. „Ministr financí sice tvrdí, že při vybírání daní je stát úspěšný, ale na příjmu kraje se to neodráží. Svědčí to o tom, že vláda sice úspěšně vybírá spotřební daně, ale u daní o které se dělí s kraji už se jí to tolik nedaří,“ vysvětlil Petr Fiala.

Komentář

Jiří Šulc: Premiér na náš apel stále neslyší

Premiér Vlády ČR Jiří Paroubek má v poslední době silnou potřebu se mnou komunikovat, bohužel, pouze prostřednictvím médií. Sociální demokraté vládnu této zemi sedm let a za tu dobu jsme slyšeli, také bohužel, jen samé sliby. Věřím, že se mu moje kritika, týkající se vyjednávání s automobilkou Hyundai o mnohamiliardové investici, která má přijít do České republiky a z níž byl náš kraj vyřazen aniž jsem o tom věděl, nemohla líbit.

Zřetelně jsem poukázal na to, že vláda zcela pomíjí Ústecký region při získávání strategického investora. Řadu let jsme svědky toho, že sliby socialistických vlád zůstávají pouze proklamací a zcela ignorují potřeby lidí, kteří tady žijí. Sociální demokraté v Ústeckém kraji hodlají postavit svůj volební program na dokončení dálnice D 8 a rychlostní komunikaci R7 a chtějí se zaměřit na dobudování stěžejních průmyslových zón. Alespoň tak prezentoval jejich připravovaný volební program předseda Krajského výkonného výboru ČSSD Petr Benda. Jeho tvrzení, že pro sociální demokraty není problém najít finanční prostředky a dokončit tyto stavby, mi ale přišlo úsměvné. Zdá se, že se ČSSD v Ústeckém kraji probudila po dlouhém zimním spánku a náhle zjistila, co v našem kraji

chybí. Vždyť za oněch 7 let, co vládne ČSSD, nebyla vláda schopna postavit z komunikace R7 ani kilometr. Zcela přitom ignoruje fakt, že právě nedořešená dopravní infrastruktura je jedním z důvodů proč od záměru investovat v žatecké zóně Triangle ustoupili již investoři – konsorcium automobilek KIA – Hyundai, jihokorejská pneumatikářská firma Hankook, či LG Philips.

Opakovaně jsem se zástupci korejské automobilky jednal, v tomto roce dokonce třikrát a mohu s plnou odpovědností prohlásit, že o jejich současném úmyslu směřovat svou investici do Polska nebo Slovenské republiky, případně do Moravsko-slezského či Olomouckého kraje, jsem se dozvěděl z denního tisku. Proto odmítám tvrzení premiéra Paroubka, který se vyjádřil

v tom smyslu, že jsem to právě já, kdo může k nám ohrozit příchod společnosti Hyundai. Skrze mou snahu pomoci přivést do našeho kraje strategického investora si pan premiér zřejmě připravuje jakési alibi pro případ, že korejský investor bude stejně jako před třemi lety nespokojen se zdejšími prostředky k podnikání, utvářeným především v sedmileté éře vlády v čele s ČSSD a zvolí si tak jako KIA Slovensko. Musím zdůraznit, že vláda ČR nejedná se samosprávou kraje jako s partnerem, předsedové vlády dokonce nepovažují za nutné odpovídat na dopisy, které jsem jim adresoval, pouze hartusí v denním tisku. Nemám zapotřebí, jak mi Jiří Paroubek podsouvá, lacinou cestou sbírat politické body. Mé argumenty jsou podloženy realitou, skutečností,

že Ústecký kraj je strukturálně postiženým regionem s největší průměrnou mírou nezaměstnanosti v ČR. Pokud Hyundai Motor Company svou investici v ČR neumístí, bude to prohra nejen pro Ústecký kraj a ostatní regiony, které by tuto významnou akvizici uvítaly, ale především neúspěch ekonomické politiky vlády této země, v jejímž čele Jiří Paroubek stojí. Neodpustím si na závěr jednu poznámku. Vím, že korejské investoři si jednání o strategické investici přáli vést naprosto bez účasti veřejnosti a sdělovacích prostředků. V případě Hyundai Motor Company se to ale podařilo jen do doby než Jiří Paroubek zamířil na Moravu. Stejně se mnou si tudíž můžete položit otázkou, kdo tady sbírá politické body a za jakou cenu?

Jiří Šulc, hejtman

Téma měsíce: kultura a památková péče

Historie Ústeckého kraje rozhodně není jen těžba uhlí

Když má Ústecký kraj stále v povědomí mnoha lidí pověst regionu spojeného s minulostí poznamenanou především devastující těžbou uhlí, může chlubit mnoha historickými památkami a bohatým kulturním životem. Památky a kultura mají tedy pochopitelně své místo i v práci samosprávy kraje a jeho úřadu. Péče o památky a podpora kulturního života je svěřena odboru kultury a památkové péče krajského úřadu. V krajské radě pak tato oblast spadá do kompetence radního Pavla Koudy.

V rámci zmíněného odboru se památkám věnuje oddělení památkové péče. V regionu je přibližně 6500 nemovitých kulturních památek. Na památky a péči o ně dohlíží 5 pracovníků. Při své činnosti se zabývají především státní správou a vydáváním správních rozhodnutí. Ty nejčastěji souvisí s údržbou a rekonstrukcemi památek.

Pokud se má totiž například vyměnit několik střešních tašek na osekém klášteře, který je národní kulturní památkou musí se sejít přímo na místě zástupci několika institucí, aby zhodnotili zda nedojde k narušení charakteru objektu. Nejčastěji pracovníci krajského úřadu v tomto ohledu spolupracují s Národním památkovým ústavem v Ústím nad Labem nebo v Praze a s pracovníky příslušných obcí s rozšířenou působností. U kulturních památek, kde dozor nad nimi vykonávají práce pracovníci obcí s rozšířenou působností, řeší krajský úřad nejčastěji odvolání majitelů památek proti prvoinstančnímu rozhodnutí.

Další rozsáhlým úkolem oddělení památkové péče je administrace dotačních titulů. Tradičně se jedná se o Program regenerace městských památkových zón a rezervací, kde jsou rozdělovány prostředky, které kraji poskytuje ministerstvo kultury. Letos poprvé pak nově přibyl Program na záchranu a ob-

novu kulturních památek Ústeckého kraje, kde jsou rozdělovány peníze přímo z rozpočtu kraje. U těchto programů pracovníci kraje také přímo na místě kontrolují využití peněz které na obnovu památek kraj poskytně.

V neposlední řadě v oblasti památek kraj také zajišťuje v rámci přeneseného výkonu státní správy kontrolu výkonu památkové péče na jednotlivých obcích a v případě poskytuje obcím také pomoc ve formě konzultací.

V oblasti kultury působí kraj především prostřednictvím svých příspěvkových organizací celkem 5 muzeí, 6 galerií, archeologický ústav památkové péče a Severočeskou

vědeckou knihovnu v Ústí nad Labem. Péče o ně je hlavním úkolem oddělení kultury. Hlavním cílem je pak podporovat jejich rozvoj a kontrolovat jejich práci. Další významnou úlohou oddělení je pak podpora kulturních akcí a administrace s tím souvisejících dotačních programů. S tím souvisí i průběžné sledování amatérských subjektů v široké škále různých směrů kulturního působení v kraji od folklorních sdružení přes lidové výrobce a amatérské divadelní soubory po příležitostné sbory a výrazné jedince. Oblast kultury kraj podporuje prostřednictvím dotací v rámci Programu podpora regionální kulturní a divadelní činnosti na nejruznější akce a dále podporuje dotacemi Severočeské

divadlo opery a baletu, ústecké Činoherní studiu, mostecké divadlo a Severočeskou filharmonii v Teplicích.

V případech, kdy vlastníci národních kulturních památek poruší zákon nebo nedojde k dohodě fyzické nebo právnické osoby s pověřenou obcí s rozšířenou působností při porušení autorských práv, či jiného zákona z oblasti památkové péče a kultury rozhoduje o postihu oddělení přestupků a ekonomiky, jehož prostřednictvím probíhají i veškeré ekonomické operace odboru, včetně kontroly přiměřených nákladů a účelného hospodaření našich příspěvkových organizací i přidělovaných dotací z veřejných prostředků.

Pro památky má kraj vlastní dotační program

Krajský úřad administruje dva programy zaměřené na obnovu a záchranu památek – Program regenerace městských památkových zón a rezervací a Program na záchranu a obnovu kulturních památek Ústeckého kraje. V prvním programu letos rozděloval kraj vlastníkům kulturních památek účelovou dotaci ze státního rozpočtu ve výši 11,12 milionů korun. Příspěvek je do krajského rozpočtu přidělován Ministerstvem kultury České republiky. Krajský radní a zastupitelé rozhodovali o celkem 43 dotacích. Podpořili mezi jinými například projekt rekonstrukce fasády a štítového okna domu v Havlíčkově ulici v Roudnici nad Labem. Uspěl také kostel Nejsvětější Trojice v Českém Jiřetíně s žádostí o financování přesklení oken nebo Římskokatolická farnost v Krupce, která obdrží příspěvek na obnovu vstupní brány a ohradní zdi areálu kostela sv. Anny. Příspěvek Ministerstva kultury ČR do našeho regionu v tomto roce nedosáhl úrovně z loňského roku, kdy ministerstvo v rámci programu do kraje zaslalo 18,7 milionů korun, které byly samosprávou Ústeckého kraje rozděleny na

67 akcí, zaměřených na obnovu kulturních památek.

Poprvé v letošním roce také Ústecký kraj rozděloval dotace na opravy památek z vlastního rozpočtu. V rámci Programu na záchranu a obnovu kulturních památek Ústeckého kraje bylo ve dvou kolech rozděleno 14,4 milionu korun. Kraj se snažil přispět především na záchranu bezprostředně ohrožených architektonických a historických kulturních památek nebo významných krajinných dominant. Poskytl dotace i kompenzace za omezení vlastnického práva majitelů při zvýšených nákladech na opravy kulturních památek. Do tohoto programu podali žádosti vlastníci kulturních památek z řad obcí, církví ale i soukromé nebo právnické osoby. Kraj v tomto projektu letos podpořil celkem 35 projektů. Přispěl například částkou 1,65 milionu na stavební úpravy a odstranění statických závad zámku ve Šluknově, na opravu krovu a střechy kostela sv. Michaela archanděla v Nové Vsi v Horách poskytl 750 tisíc a částkou bezmála 600 tisíc podpořil opravu ohradní zdi hřbitova 14 sv. Pomocníků v Lounech.

Mezi památky, které byly opraveny s přispěním Ústeckého kraje patří i Wiehlův statek ve Smolnici

Příspěvkové organizace kraje v oblasti kultury a památkové péče

- Regionální muzeum v Teplicích (s pobočkami v Krupce a ve Fojtovicích)
- Oblastní muzeum v Děčíně (s pobočkami v Rumburku a Varnsdorfu)
- Oblastní muzeum v Chomutově
- Oblastní muzeum v Litoměřicích
- Oblastní muzeum v Lounech (se skanzenem ve Březně u Loun a zámek Nový Hrad v Jimlíně)
- Oblastní muzeum v Mostě (s pobočkou v Litvínově a Památníkem obětím II. světové války)
- Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích
- Galerie výtvarného umění v Mostě
- Galerie Benedikta Rejta v Lounech
- Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem
- Severočeská hvězdárna a planetárium v Teplicích (pobočka hvězdárna na Hněvě v Mostě)
- Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem
- Ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech v Mostě

Národní kulturní památky v Ústeckém kraji

- Cisterciácký klášter v Oseku
- Pomník obětem katastrofy na dolu
- Nelson v Oseku
- Klášter františkánů v Kadani
- Kostel sv. Mikuláše v Lounech
- Hora Říp s rotundou sv. Jiří
- Malá pevnost se hřbitovem v Terezíně
- Pole s pomníkem Přemysla Otáče ve Stadcích
- Zámek Benešov nad Ploučnicí
- Zámek Libochovice
- Zámek Ploskovice
- Zámek Krásný Dvůr
- Zámek Duchcov

Odbor kultury a památkové péče

Krajský úřad Ústeckého kraje
Velká hradební 3118/48
Ústí nad Labem
Tel.: 475 657 256 • Fax: 475 657 879
Vedoucí odboru:
PhDr. Petr Novák CSc.

V rozpočtu se najdou peníze i pro kulturu

Již tradičně podporuje Ústecký kraj ze svého rozpočtu nejvýznamnější kulturní akce a podniky a přispívá také na provoz nejvýznamnějších profesionálních souborů. V „Programu podpory regionální kulturní a divadelní činnosti“ bylo letos mezi 49 projektů rozděleno 2,9 milionu korun. Kraj například podpořil částkou 150 tisíc korun IX. ročník Mezinárodního jazz / blues festivalu Ústí n. L. 2005 a dotaci 60 tisíc korun poskytl na Mezinárodní festival country / western a památkové pískně Trampská porta. Teplický 41. ročník Festivalu Ludwiga van Beethovena získal od kraje příspěvek 100 tisíc korun a 50 tisíci přispěl na konání akce Kulturní léto v Třebívlicích.

Kromě toho získávají z krajské pokladny příspěvky na svou činnost v rámci regionu i nejvýznamnější kulturní instituce. Ústecké Severočeské divadlo opery a baletu a Činoherní studio podpořil kraj letos částkou 5 milionu korun, na podporu koncertní činnosti Severočeské filharmonii Teplice poskytl 2,2 milionů korun a Městskému divadlu v Mostě přispěl částkou 3,8 milionů korun.

Památkář v kanceláři jen ztrácí čas, musí do terénu, říká Petr Novák

V Ústeckém kraji je evidováno přibližně 6500 nemovitých kulturních památek. Mezi úkoly odboru kultury a památkové péče patří sestavit jejich úplnou a co možná nejpřesnější databázi včetně fotografií jednotlivých objektů. Měla by sloužit k tomu, aby kraj mohl na poli památkové péče pracovat efektivně a věnoval patřičnou pozornost těm nejcenějším či nejvíce ohroženým památkám. Úředníci, kteří mají na kraji památkovou péči na starosti tak tráví většinu své pracovní doby s fotoaparátem v terénu. „Kdybychom jen seděli za stolem a úřadovali udělali bychom toho pro historické dědictví v našem kraji opravdu jen málo,“ říká Petr

Novák, vedoucí odboru kultury a památkové péče krajského úřadu.

Podle Petra Nováka je občas práce na vytvoření databáze památek až detektivní úkol. „V minulosti bylo o tom, co bude nebo nebude, kulturní památka velmi často rozhodováno na ministerstvu takřkajíc od zeleného stolu. Z historických pramenů v archivu například vyplynulo, že ve vesnici je tvrziště, dostalo tedy evidenční číslo a status národní památky,“ říká.

Když dnes pracovníci odboru vyrazí do terénu, aby památku pro krajskou databázi vyfotografovali a zaznamenali její stav, občas po objektu pátrají marně. „Dobere se třeba toho, že už v době kdy byla prohlášena památkou neexistovala. Narážíme na takové případy sice zřídka, ale stávají se,“ poznamenal Petr Novák.

Zatím pracovníci krajského úřadu zdokumentovali více než 4000 nemovitých památek od malých kapliček, přes barokní statky až po velké klášterní areály. „Při ma-

pování historických objektů postupujeme systematicky po jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností. Pokud bych měl obecně zhodnotit stav památek v našem regionu musím říct, že rozhodně není dobrý. Čím ucelenější přehled získáváme tím jasně vyvstává obrovský dluh, který jsme co se týče památkové péče zdědili z minulosti,“ říká Novák. Významnou roli podle něj sehrálo poválečné dosídlení obyvatelstva, které nemělo k regionu vztah. „Myslím, že v poslední době se však situace zlepšuje, mnoho obcí památky na svém území obnovuje a občané mají o jejich osud zájem,“ dodává.

I když dokončení databáze nemovitých památek je ještě daleko, další úkol je podle Nováka jasný. „Až dokončíme nemovité památky, čeká na nás úkol sestavit přehled těch movitých, jako jsou například obrazy nebo historický nábytek mimo muzejní sbírky. I těch je v našem regionu několik tisíc a tak se rozhodně nudit nebudeme.“

V příštím vydání se na této stránce seznámíte s činností odboru dopravy a silničního hospodářství. Jak bude zajištěna základní dopravní obslužnost kraje v příštím roce? Kolik chce Ústecký kraj silničních a železničních hraničních přechodů? Jak se silničáři připravují na nadcházející zimní období? O tom se na této straně dočtete za měsíc, v listopadovém měsíčníku Ústecký kraj, který vychází 25. listopadu.

O čem se mluví

Radek Vonka: Jen územní ekologické limity obce na Mostecku před zbouráním neuchrání

Krušné hory své jméno podle některých výkladů dostaly kvůli strastem, které provázely obchodní karavany při překonávání hraničního pohoří po stezkách vinoucích se lesy zamořené loupežnickými bandami. Podle jiného výkladu ale byl horský masiv pojmenován v souvislosti s těžkým údělem obyvatel, kteří zde žili. Zatímco lupiči už pocestné v Krušných horách nepřepadávají, nejednoduchý život v podkrušnohorském podhůří ještě zdaleka minulostí není. Náznorným příkladem je veřejná diskuse o budoucnosti hnědouhelné těžby, citelně se dotýkající tisíců obyvatel severozápadu Ústeckého kraje. Jeden z hlasů, zaznívajícím v této národní polemice, patří náměstkovi a zástupci hejtmána Radku Vonkovi.

Radek Vonka,
náměstek a zástupce
hejtmána

Úvodní otázka snad ani nemůže být jiná. Mohou ekologické limity účinně bránit hnědouhelné těžbě?

Odpověď bohužel nemůže znít jako jednoznačné ano, byť by si to mnozí obyvatelé obcí a měst v předpolí uhelných velkolomů v podkrušnohorské pánvi přáli. Limity omezující těžbu hnědého uhlí byly stanoveny usnesením Vlády ČR na sklonku roku 1991 a nyní, po 14 letech od jejich přijetí vychází najevo, že měly váhu pouze politické proklamace ve společensky rozjítřené době, kdy byla veřejnost vysoce citlivá k otázkám devastace životního prostředí, prováděné komunistickou vládou velmi bezohledně.

Pokud ale vláda rozhodla, proč není možné se na toto rozhodnutí spolehnout?

Problém je v tom, že vláda tehdy vytýčila hranici, o níž tvrdila, že za ní těžba pokračovat nebude a v usnesení dokonce nařídila provést odpis zásob uhlí. To sice vypadá jako dobrý úmysl, ovšem v naprosté tichosti bylo všemi vládami tolerováno, že k tomuto odpisu zásob uhlí fakticky nedošlo a usnesení tedy naplněno nebylo – s jednou výjimkou, již je bývalý lom v Chabařovicích. Samotné vládní usnesení je, bohužel, nižší právní dokument ve vztahu k zákonu; a pokud k odpisu těchto zásob nedošlo, potom platný horní zákon umožňuje, za určitých podmínek, těžbu za hranicemi územních ekologických limitů zahájit. Existenci diskutovaného dobývacího prostoru velkolomu ČSA na Mostecku už v roce 1993 potvrdil mostecký Obvodní báňský úřad, čímž podle horního zákona vzniklo oprávnění k dobývání ložiska. Podmínkou pro Mosteckou uhelnou společnost, a.s., aby jako držitel oprávnění mohla zahájit těžbu, je vydání rozhodnutí o povolení hornické činnosti ze strany báňského úřadu.

Těžební firma při podání žádosti o povolení hornické činnosti pak musí mimo jiné báňskému úřadu doložit, že jsou vyřešeny střety zájmů na vydobytí ložiska s ostatními zájmy chráněnými zákonem a rovněž se zájmy a objekty fyzických a právnických osob. Jinými slovy hovoříme o dohodě těžařských firem s obyvateli obcí. Nedávno jsme sledovali záběry násilného vystěhování židovských osadníků z pásma Gazy. V mnohém ty televizní šoty připomínaly vystěhování posledních obyvatel Libkovic a pro mne je nepředstavitelné a nemyslitelné, že by k podobným situacím mělo v našem kraji zase docházet.

Jaké je vlastně postavení Ústeckého kraje v tomto sporu?

Orgány krajské samosprávy nemají žádnou možnost zasahovat do řízení o povolení hornické činnosti nebo o stanovení dobývacích prostorů a jejich změn. Na rozdíl od dotčených obcí a samozřejmě i občanů, jejichž práva a právem chráněné zájmy a povinnosti mohou být povolením těžby dotčeny, nemá Ústecký kraj v těchto řízeních postavení účastníka a proto nemá právo vznášet k nim námitky ani odvolávat se proti meritorním rozhodnutím báňské správy. V trošku výhodnějším postavení je Krajský úřad Ústeckého kraje, má jedinou pravomoc: horní zákon mu umožňuje vyjádření nesouhlasu s případnou dohodou o řešení střetu zájmů mezi Mosteckou uhelnou společností, a.s. a občany, obcemi nebo kupříkladu firmami. Horní zákon ale současně jednoznačně říká, že krajský úřad nemá oprávnění v uvedené věci rozhodnout s konečnou platností, takovému rozhodnutí přísluší Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR.

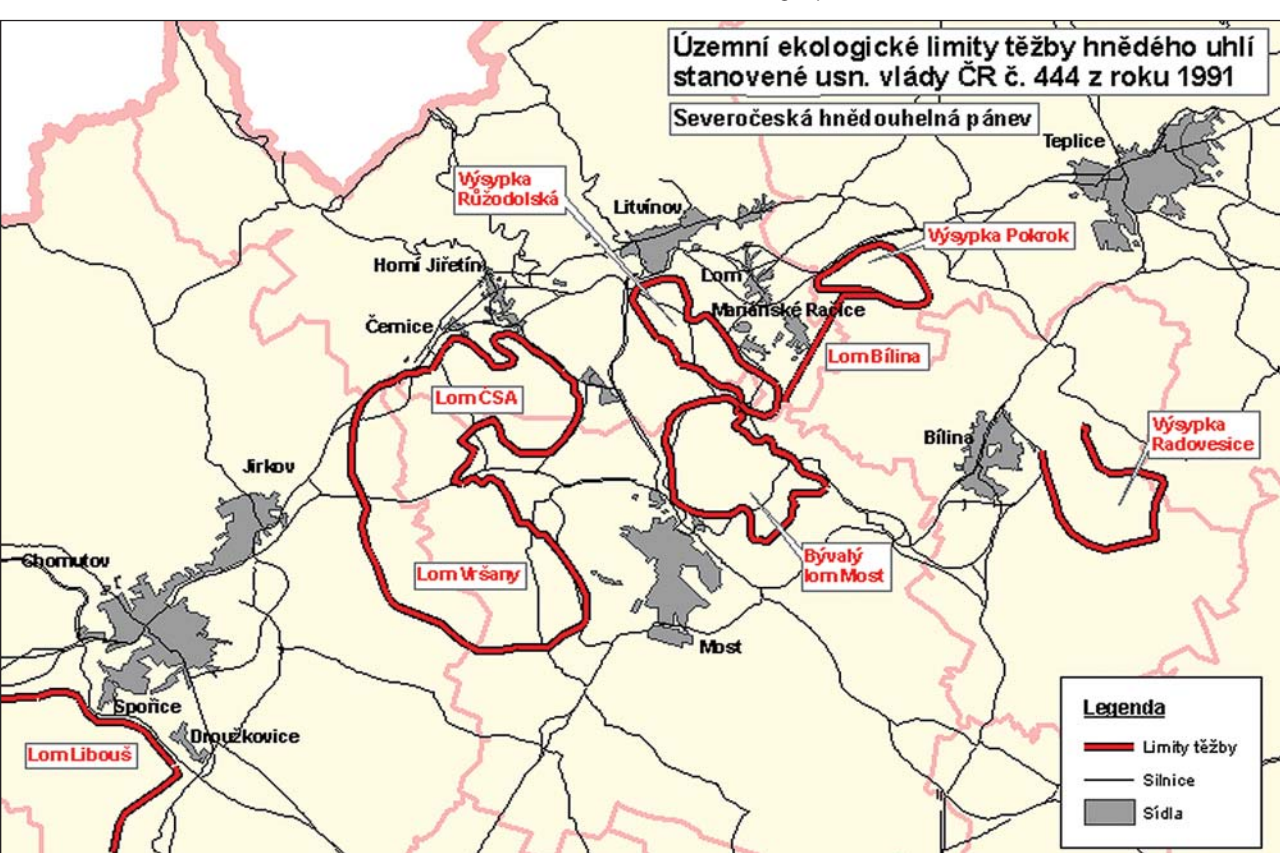
Velmi často se ale v tisku hovoří o možnosti zamezit těžbě vymezením hranic těžby v připravovaném Územním plánu velkého územního celku Ústeckého kraje, není snad zde skryta možnost, že postup hnědouhelné těžby nebude možný, pokud budou tyto limity součástí tohoto dokumentu?

V současné době máme zpracováno několik variant konceptu Územního plánu VÚC Ústeckého kraje a tyto varianty obsahují mimo jiné i různé hranice hnědouhelné těžby, včetně té, kterou vymezilo vládní usnesení z roku 1991. Proces vzniku tohoto územního plánu je důležitý, vzhledem k tomu, že územní plánování dává velký prostor pro formulaci připomínek veřejnosti i námitek vlastníků pozemků a staveb. Projednání konceptu řešení Územního plánu VÚC Ústeckého kraje chápeme jako dialog mezi pořizovatelem, zpracovatelem, veřejností a dotčenými orgány státní správy, které hájí veřejné zájmy v území. Zde ale bohužel platí, že veřejný zájem formulovala vláda v Státní energetické koncepci, která s těžbou hnědého uhlí za hranicemi ekologických

limitů počítá. Krajské zastupitelstvo si pochopitelně ohlíží jak těžařské firmy s občany jednají, co jim nabízejí a bude stát na jejich straně. Problémem dnešní doby jsou špatné zkušenosti kterou učinili občané této země v minulých desetiletích. Stovka obcí byla zbořena a jejich obyvatelé byli v některých případech vyhnáni do paneláků. To se již opakovat nesmí. Žijeme v civilizované demokratické zemi a v západní Evropě, kde nebudovali budoucí světlé zítřky umí tento střet vyřešit. Nedaleko od našich hranic, v Sasku, jsou nově vybudované vesnice, které postavily těžební firmy s národním a nadnárodním finančním podporou, po dohodě se samosprávou. V jedné takové, Hohenmölsen v Sasku-Anhaltsku, k níž byla koncem devadesátých let přistavěna část Südhangu jsme se byli letos podívat. Südhang tvoří nové domy, byly tu vystavěny také škola, obchody, kulturní dům a nastěhovalo se sem, po dohodě s těžaři, přibližně 870 obyvatel zaniklé obce Großgrimm. Museli jsme konstatovat, že zde žijí spokojení lidé, kteří nemají pocit že by jim někdo ublížil.

Obyvatelé Horního Jiřetína a Černic ale nespokojeni jsou, stěhování odmítají a pro jejich podporu organizují ekologické organizace podpisové akce po celé zemi.

Já se jim nedivím a zčásti mají mé sympatie. Zatím neměli, zejména díky tomu že vláda odmítá veřejně přiznat zájem na těžbě uhlí a především odpovědnost za budoucí osudy jejich obcí důvod si myslet, že nedopadnou podobně jako například Libkovic. S podpisovými akcemi ekologických aktivistů ale moc nesympatizuji, pro mě jsou nečitelné a nejsem si jistý, že hájí zájmy obyčejných lidí – jak by také mohli, když jsou placeni v podstatě za vyvíjení nátlaku ve prospěch kohokoli. Ale Jiřetýnským a Černickým se dostane ze strany kraje maximální podpory. Bohužel se ale stále zřetelněji ukazuje, že to neznamená zachování těchto obcí v horizontu příštích sta let. V podkrušnohorské pánvi je v zemi ještě nevytěženo na 3 miliardy tun uhlí a část těchto zásob je pod městy a obcemi. Není to ale Ústecký kraj, nýbrž stát a elektrárenská firma ČEZ, kdo toto uhlí potřebuje. Těžbu a spalování uhlí pro energetiku předpokládá schválená státní energetická koncepce – přesto je v této polemice vláda tou, kdo zbaběle mlčí. Není sporu o tom, že uhlí je strategickou surovinou a my laici s ním přicházíme do styku když jej házíme do kamen. Nijak nahlas se o něm ale nemluví jako o velevýznamné surovině využitelné v širokém spektru chemických výrob, včetně produkce plastů nebo pohonných hmot. Je tedy na místě otázka, a opakuji že ne pro Ústecký kraj, ale pro vládu ČR, zda uhlí dotěžit a vcelku neefektivně z něj spálením získávat teplo a elektrický proud, nebo zda se zamyslet nad dalšími investicemi do jiných zdrojů energií, včetně jaderné.

Fotokvíz

Doba dovolených je pro leckoho z nás dávnou minulostí a náznaky v obchodech nás neomylně přesvědčují o tom, že se blíží konec dalšího kalendářního roku se svátky nejkrásnějšími. Příroda kolem nás již nějaký ten čas obměňuje róbou, do níž umně vlétá ranní opar mlh, aby nás posléze pozdější sluníčko obdařilo posledními teplými paprsky. Mnozí z nás chtějí aktivně využít podzimního počasí, a proto mívají na výlety, turistické výšlapky nebo krátké procházky do okolí; vnímají svět očima dokořán a objevují to, co doposud přehlíželi. Náš kraj má nespočet míst vonících tajemnem a skrývajícím pořádný kus historie a tradice. Tato pravidelná rubrika je ostatně takovým malým důkazem pravdy. V odpovědích čtenářů krajských novin, kterých se po každém vydání na našem stole scházejí desítky, se nám svěřujete s tím, že Ústecký kraj máte rádi a vnímáte jeho ojedinělosti i různé pamětihodnosti. Občas se vás snažíme trochu „potrápit“ těžkými hlavolamy, ale nakonec jsme to my, kdo jsme velice překvapení jak dobře a důvěrně náš region znáte. Žáříjový fotokvíz skutečně představoval jubilejní rakouský památník z roku 1913 poblíž Chlumce u Chabařovic, vybudovaný u příležitosti 100. výročí bitvy u Chlumce. **Jindřich Žofka** z Mostu nám ke správné odpovědi přidal i další zajímavé podrobnosti, které se k bitvě vážou: Šlo o druhou největší bitvu napoleonských válek na území tehdejšího Rakouska, jež předcházela známé „bitvě národů“ u Lipska. Náš pravidelný čtenář **Vladimír Najman** z Teplic přidal neméně atraktivní informace. „Traduje se, že když tvůrce sochy, který vysochal lva na vrcholu památníku, byl při slavnostním otevření upozor-

něný na jeho nepřírozený postoj (má přední i zadní nohy u sebe bez nakročení), tak se zastříl v nedalekém Přestano-“ Obšírněji se o památce rozepsal **Milan Kozánek** z Loun, jenž popisuje obec Chlumec na Ústecku z jiného pohledu.“ Jedná se o obec na zemské stezce, která překračovala Krušné hory nad Unčínem do Habartic a dále Saska. Byl to vojenský velice důležitý přechod přes Krušné hory do Čech, místo častých bojů. V roce 1126 sem pronikla vojska římského císaře Lotara III, ale česká vojska ho zajala, takže byl nucený uznat Soběslava I za českého panovníka. Známa rozhodná bitva 29. 30. srpna 1813, kdy tu byl poražen Napoleonův generál Vandamme a pak i zajat spolu s 10 000 vojáky, je pověstná i tím, že zde padlo 36 000 vojáků.“ I manželé **Hana a Václav Jirkovští** z Krásné Lípy věděli, že jde o jeden ze čtyř pomníků, připomínající vítězství spojeneckých vojsk – ruských, pruských, a rakouských.

Dnes máme pro čtenáře Krajských novin poněkud těžší úkol. Pozorným by nemělo činit potíže tvrdší oříšek rozlousknout. Fotografie s otázkám pochází z obce, která se nedlouho pyšní krajským titulem Vesnice roku 2005. Napište nám, vážení čtenáři, o jakou památku jde a v kterém místě kraje se nachází. Ať zašlete odpověď stručnou nebo s vysvětlujícími či doplňujícími informacemi, vždy nezapomeňte čitelným písmem doplnit svou korespondenční adresu pro zaslání případné drobné pozornosti. Vaše odpovědi přijímáme na adresu: Krajský úřad Ústeckého kraje, oddělení IVV, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, nebo na e-mailové adrese: zatecka.r@kr-ustecky.cz.

Pozvánky

Kulturní akce, na které přispěl Ústecký kraj

- **Měsíc maďarské kultury**, Teplice, 1. 11. – 3. 12. Na čtvrtém ročníku akce věnované maďarské kultuře bude možno navštívit expozici maďarských malířů, promítání filmů, besedy s maďarskými umělci, koncert Ference Lista či Kateřinskou zábavu.
- **36. ročník Mezinárodního tanečního festivalu 2005**, 4. – 5. 11., sportovní hala TJ Chemičky, Ústí nad Labem. Město Ústí nad Labem po 36. hostí soutěž tanečních párů a formací ve standardních a latinskoamerických tancích, které se účastní tanečníci z České republiky, Evropy i světa.
- **21. setkání heligonkářů**, 26. 11. – Vroutek. Obec Vroutek pořádá již tradiční soutěžní přehlídku amatérských heligonkářů, do níž se zapojuje stále více mladších hráčů na tento zajímavý hudební nástroj.
- **Klášteřské divadelní žně**, Klášterec nad Ohří, 29. 10. – 5. 11. Přelom října a listopadu bude v Klášterci nad Ohří patřit přehlídce místních divadel. Zahajovat ji bude 29.10. hra divadelní společnosti KLAS „Přes přísný zákaz dotýká se sněhu“, představení „Nebezpečné známosti“ v podání divadla Zdrhovadlo ji pak zakončí.

Další akce

- **„Kuriozity z muzeí Ústeckého kraje“**, Žatecké regionální muzeum, 7. 10. – 30. 12. Poslední zastavení výstavy kuriózních a neobvyklých předmětů, uchovávaných v depozitářích muzeí v Ústeckém kraji. Svým dílem přispělo i žatecké muzeum, které do expozice zařadilo zábavné ostro- střelecké terče.
- **„Pastely a oleje“**, Regionální muzeum Teplice, 1. 11. – 4. 12. Regionální muzeum v Teplicích v uvedených dnech vystaví díla dvou teplických výtvarníků M. Dimitrovové a P. Reimana.
- **„Obrácený pohled“**, Galerie moderního umění, Roudnice nad Labem, 13. 11. – 31. 12. Jitka Svobodová, profesorka AVU v Praze, zde představí své dílo z posledních let, jež je orientované zejména na volnost ducha a myšlenky. Autorka tu uvede své pastely, kresby i objekty.
- **„Křemen – vládce zemské kůry“**, Oblastní muzeum Louny, 20. 9. – 13. 11. Již druhá tematická výstava z cyklu Obyčejné nerosty se týká nejrozšířenějšího nerostu – křemenu a je určena především laické veřejnosti a školám. Takže pokud třeba nevíte jak vypadá polodrahokamová, drahokamová odrůda křemene, nebo takové prokřemenění, rozhodně neváhejte a přijďte se podívat.